

Problema săptămânii 154

Demonstrați că pentru orice $n \geq 2$ există n numere reale x_1, x_2, \dots, x_n , diferite de 1, astfel încât produsele $x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n$ și $\frac{1}{1-x_1} \cdot \frac{1}{1-x_2} \cdot \dots \cdot \frac{1}{1-x_n}$ să fie egale.

Olimpiadă Spania, 2019

Soluția 1:

Pentru $n = 2$, ecuația revine la $x_1 \cdot x_2 = \frac{1}{x_1-1} \cdot \frac{1}{x_2-1}$. Putem alege x_1 și x_2 soluții

ale ecuației $x = \frac{1}{x-1}$, adică $x^2 - x - 1 = 0$. De pildă, putem lua $x_1 = x_2 = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$.

Pentru $n = 3$, observăm că pentru $x_1 = x_2 = 2$ obținem pentru x_3 ecuația $4x_3 = \frac{1}{1-x_3} \Leftrightarrow 4x_3^2 - 4x_3 + 1 = 0$, care are soluția $x_3 = \frac{1}{2}$, deci pentru $n = 3$

putem alege $x_1 = x_2 = 2, x_3 = \frac{1}{2}$.

În general, pentru n par putem alege $x_1 = x_2 = \dots = x_n = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$, iar pentru n

impar $x_1 = x_2 = 2, x_3 = \frac{1}{2}, x_4 = x_5 = \dots = x_n = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$.

Observație: Pentru $n = 2$ se poate căuta x_1 pentru care ecuația $x_1 x_2 = \frac{1}{1-x_1} \cdot \frac{1}{1-x_2} \Leftrightarrow x_2^2 - x_2 + \frac{1}{x_1(1-x_1)} = 0$ are o soluție $x_2 \neq 1$. Condiția $\Delta \geq 0$ este ușor de satisfăcut (alegând $x_1 < 0$ sau $x_1 > 1$).

O soluție asemănătoare am primit de la *Ioana Stănoiu*.

Soluția 2: (*David-Andrei Anghel*)

Condiția din enunț revine la $x_1(1-x_1) \cdot x_2(1-x_2) \cdot \dots \cdot x_n(1-x_n) = 1$. Notăm $A = x_2(1-x_2) \cdot x_3(1-x_3) \cdot \dots \cdot x_n(1-x_n)$. Vrem ca $x_1(1-x_1) \cdot A = 1$, adică vrem ca ecuația de gradul II $Ax^2 - Ax + 1 = 0$ să aibă soluții. Condiția $\Delta \geq 0$ revine la $A^2 - 4A \geq 0$, deci la $A(A-4) \geq 0$ și este satisfăcută de îndată ce $A \leq 0$. Alegem $x_2 = -1$ și $x_3 = x_4 = \dots = x_n = \frac{1}{2}$. Atunci $A = -2 \cdot \frac{1}{4^{n-2}} < 0$ și alegând x_1 o soluție a ecuației $Ax^2 - Ax + 1 = 0$, avem condiția satisfăcută. (Să mai observăm că $x = 1$ nu este soluție a ecuației $Ax^2 - Ax + 1 = 0$, deci $x_1 \neq 1$.)

Soluția 3: (*Andrei-Giovani Chiriță*)

Condiția din enunț revine la $x_1(1-x_1) \cdot x_2(1-x_2) \cdot \dots \cdot x_n(1-x_n) = 1$. Dar $x(1-x) = y \Leftrightarrow (2x-1)^2 = 1-4y$, deci imaginea funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x(1-x)$ este $(-\infty, \frac{1}{4}]$.

Problema se rezumă la arăta că există $y_1, y_2, \dots, y_n \leq \frac{1}{4}$ astfel încât $y_1 \cdot y_2 \cdot \dots \cdot y_n = 1$. Pentru n par alegem $y_1 = y_2 = \dots = y_n = -1$, iar pentru n impar alegem $y_1 = -4, y_2 = \frac{1}{4}, y_3 = y_4 = \dots = y_n = -1$.

Problem of the week no. 154

Prove that, for all $n \geq 2$ there exist n real numbers x_1, x_2, \dots, x_n , different from 1, such that the products $x_1 \cdot x_2 \cdot \dots \cdot x_n$ and $\frac{1}{1-x_1} \cdot \frac{1}{1-x_2} \cdot \dots \cdot \frac{1}{1-x_n}$ are equal.

Spanish Mathematical Olympiad, 2019

Solution 1:

For $n = 2$, the equation becomes $x_1 \cdot x_2 = \frac{1}{x_1-1} \cdot \frac{1}{x_2-1}$. We can choose x_1 and x_2 to be solutions of the equation $x = \frac{1}{x-1}$, i.e. of the quadratic equation $x^2 - x - 1 = 0$. We can choose $x_1 = x_2 = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$.

For $n = 3$, notice that putting $x_1 = x_2 = 2$ we obtain that x_3 must satisfy $4x_3 = \frac{1}{1-x_3} \Leftrightarrow 4x_3^2 - 4x_3 + 1 = 0$, which has the solution $x_3 = \frac{1}{2}$. In conclusion, for $n = 3$ we may choose $x_1 = x_2 = 2, x_3 = \frac{1}{2}$.

In general, for n even we can choose $x_1 = x_2 = \dots = x_n = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$, while for n odd we can take $x_1 = x_2 = 2, x_3 = \frac{1}{2}, x_4 = x_5 = \dots = x_n = \frac{1 + \sqrt{5}}{2}$.

Remark: For $n = 2$ one can look for x_1 for which the equation $x_1 x_2 = \frac{1}{1-x_1} \cdot \frac{1}{1-x_2} \Leftrightarrow x_2^2 - x_2 + \frac{1}{x_1(1-x_1)} = 0$ has a solution $x_2 \neq 1$. The condition $\Delta \geq 0$ is easy to satisfy (by taking $x_1 < 0$ or $x_1 > 1$).

Solution 2: (*David-Andrei Anghel*)

The condition from the statement reduces to $x_1(1-x_1) \cdot x_2(1-x_2) \cdot \dots \cdot x_n(1-x_n) = 1$. Denote $A = x_2(1-x_2) \cdot x_3(1-x_3) \cdot \dots \cdot x_n(1-x_n)$. We want $x_1(1-x_1) \cdot A = 1$, i.e. we want the quadratic equation $Ax^2 - Ax + 1 = 0$ to have solutions. The condition $\Delta \geq 0$ is equivalent to $A^2 - 4A \geq 0$, i.e. to $A(A-4) \geq 0$, and it is fulfilled as soon as $A \leq 0$. We choose $x_2 = -1$ and $x_3 = x_4 = \dots = x_n = \frac{1}{2}$. Then $A = -2 \cdot \frac{1}{4^{n-2}} < 0$ and taking x_1 to be a solution of $Ax^2 - Ax + 1 = 0$, our condition is satisfied. (Note that $x = 1$ is not a solution of $Ax^2 - Ax + 1 = 0$, therefore $x_1 \neq 1$.)

Solution 3: (*Andrei-Giovani Chiriță*)

The condition from the statement reduces to $x_1(1-x_1) \cdot x_2(1-x_2) \cdot \dots \cdot x_n(1-x_n) = 1$. But $x(1-x) = y \Leftrightarrow (2x-1)^2 = 1-4y$ means that the image of the function $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x(1-x)$ is $(-\infty, \frac{1}{4}]$.

The problem reduces to finding $y_1, y_2, \dots, y_n \leq \frac{1}{4}$ such that $y_1 \cdot y_2 \cdot \dots \cdot y_n = 1$. For n even we choose $y_1 = y_2 = \dots = y_n = -1$, while for n odd we take $y_1 = -4, y_2 = \frac{1}{4}, y_3 = y_4 = \dots = y_n = -1$.